

Verksamhetsbeskrivning

Innehållsförteckning

1. Organisation
2. Styrande dokument
3. Uppdrag
4. Systemfel och Brister
5. Avgränsningar i uppdraget
6. Arbetsmetod
7. Målgrupp
8. Första kontakten med Personligt Ombud
9. Personal/Arbetsvillkor
10. Uppföljning

Bakgrund

- I maj 2000 gav regeringen i uppdrag åt Socialstyrelsen och länsstyrelserna att bygga upp och utveckla permanenta och landsomfattande verksamheter med personliga ombud. Detta skedde efter en försöksperiod som pågått under tre år på tio orter runt om i landet och som visade goda resultat för verksamheternas klienter.
- Personligt Ombud för psykiskt funktionsnedsatta startade i Dalarna år 2002. I Södra Dalarna har följande kommuner slutit ett samarbetsavtal: Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter.

1.Organisation

- Borlänge är värdkommun för Personliga Ombud(PO) och har åtagit sig personalansvaret. Värdkommunen ansöker årligen om statsbidrag hos Länsstyrelsen för verksamheten som även finansieras av bidrag från samtliga kommuner som ingår i samarbetet.
- PO Teamet finns organisatoriskt i kommunen inom sociala sektorn. Verksamheten har enhetschef som närmast ansvarig för PO Teamet. Kontoret för PO är placerat i Borlänge centrum och innehåller sex kontorsplatser. Placeringen av kontoret tydliggör den fristående ställningen.

2.Styrande dokument

- Verksamheten Personliga Ombud har förordningen om statsbidrag till kommuner att förhålla sig till; SFS 2013:522, utfärdat av regeringen 13 juni 2013, som gäller tillsammans med Socialstyrelsens meddelandeblad nr 5/ 2020.
- Verksamhetsbeskrivningen, som är en samlad dokumentation över arbetet som Personligt Ombud.
- Verksamheten har arbetat fram rutindokument för att säkerställa arbetsuppgifter, säkerhet och arbetsmiljö.

3.Personliga Ombuds uppdrag

- Tillsammans med klienten identifiera och formulera dennes behov av vård, stöd och service.
- Tillsammans med klienten se till att olika huvudmäns insatser, planeras, samordnas och genomförs.
- Se till att klienten får vård, stöd, och service, rehabilitering och sysselsättning utifrån egna önskemål, behov och lagliga rättigheter.
- Bistå klienten i kontakterna med olika myndigheter.
- Verka för att klienten får tillgång till rehabilitering, sysselsättning och/eller arbete.
- Ge Ledningsgruppen underlag till åtgärder som kan förebygga brister i fråga om att den enskilde kan få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service.

4. Identifiera systemfel och brister i samhället

- Personligt Ombud verkar för att personer med psykisk funktionsnedsättning som grupp ska få bättre livsvillkor. Påvisade systemfel/brister i samhället som påverkar gruppen negativt rapporteras till ledningsgruppen.

Ledningsgrupp/Samverkansgrupp

- Ledningsgrupp med chefsrepresentanter från samtliga åtta samverkande kommuner för PO Södra Dalarna.
- Lednings/referensgruppen består av Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Regionens primärvård/ psykiatri där ett samarbete kom till under 2013 för rapportering av brister/synpunkter. Personliga Ombud träffar gruppen två ggr per år. Ett sätt att hantera de brister PO stöter på i samhället har arbetats fram i samråd med gruppen.
- Brister/systemfel redovisas till Socialstyrelsens Beredningsgrupp som årligen sammantäls i lägesrapporten för PO.
- Personliga Ombud deltar även i träffar med intresseorganisationerna (RSMH, Attention, Balans och IFS).

5. Avgränsningar i uppdraget

De Personliga Ombudens arbetsuppgifter behöver tydligt avgränsas från andra yrkeskategoriers uppgifter och ansvar.

I personliga ombudens arbetsuppgifter ingår **INTE att**:

- Besluta om insatser (eftersom detta är myndighetsutövning)
- Ta över huvudmännens ansvar för samordning av insatser från olika myndigheter. (men se till att ansvariga huvudmän samordnar sina insatser)
- Svara för behandling eller annan vårdinsats som ges enligt hälso- och sjukvårdslagen.
- PO arbetar inte med klient som är drogpåverkad.
- PO uppträder inte som juridiska ombud.
- PO har anmälningsskyldighet vilket betyder att tystnadsplikten bryts om det finns oro för att barn far illa, likaså djur.

Risken för dubbelarbete bör uppmärksammas i varje enskilt fall så att ansvaret för de olika insatserna blir tydligt för den enskilde.

6. Arbetsmetod

- PO arbetar utifrån ett lösningsfokuserat arbetssätt. Modellen underlättar arbetet och bidrar till en överskådlighet för ombud och klient. De Personliga Ombudens roll och arbetsuppgifter skiljer sig i flera avseenden från andra yrkeskategorier.
- Klienten bestämmer – ombudet ska stödja klienten till resurser för att nå egna mål.
- Arbeta för personkontinuitet i möjligaste mån – samma ombud över tid.
- Arbeta långsiktigt och med tålamod – en grund för att nå resultat i arbetet.
- Ha en nära relation – lära känna klienten och etablera en förtroendefull relation innan man formulerar mål och kan påbörja förändringar
- Arbeta i klientens naturliga miljöer, till exempel genom hembesök.
- Arbeta flexibelt i nuet – klientens unika behov och aktuella funktionsnivå och hälsotillstånd är utgångspunkt för arbetet.
- Arbeta för att skapa goda relationer med olika myndigheter.
- Ingen dokumentation eller journalanteckningar förs, tystnadsplikt råder.
- Den enskilde har inte någon laglig rätt till personligt ombud och kan inte överklaga till förvaltningsdomstol om han/hon nekats stöd av PO. Kommunerna har alltså möjlighet men inte skyldighet att erbjuda stöd av Personligt Ombud.

7.Målgrupp

- Personliga ombud är till för personer mellan 18 och 65 år, som har psykiska funktionsnedsättningar och har betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på viktiga livsområden. Begränsningarna hos klienten har funnits eller antas komma att bestå under en längre tid.
- Den enskilde som kan få stöd av personligt ombud ska ha sammansatta och omfattande behov av vård, stöd, service, rehabilitering och sysselsättning samt ha behov av långvariga kontakter med socialtjänsten, primärvården, den specialiserade psykiatrin och andra myndigheter.
- Den psykiska funktionsnedsättningen ska vara en konsekvens av psykisk sjukdom eller störning.
- I de fall person behöver avvisas utifrån de riktlinjer som följs, så försöker personligt ombud hänvisa till annan instans eller ge tips och råd.

Vid händelse av kö:

- Antalet personer som söker personligt ombud är fler än vad verksamheten kan ta emot är det följande prioriteringar som gäller:
- Unga vuxna utan insatser
- Det finns hemmavarande minderåriga barn
- Vräkningshot eller bostadslös

8.Första kontakten med Personligt Ombud

- Ett nummer in, en arbetsmetod som införts för att säkerställa målgruppen i ett första skede med hjälp av uppdragsblankett.
- Ansvaret för de inkommande samtalen från klienttelefonen alternerar mellan ombuden.
- Personer som söker PO får ett orienteringsbesök inom en treveckorsperiod som alltid görs av två Personliga Ombud. Vid besöket görs en grundligare inventering om klienten tillhör målgruppen, om så är fallet ges tips och råd om vad som kan göras under väntetiden. Vid större behov förmedlas nödvändiga kontakter under orienteringsbesöket.

9.Personal

- Personliga Ombuden arbetar efter Borlänge kommuns värdegrund:
 - Möta varje klient med öppenhet.
 - Finnas till för klienten
 - Gilla utmaningar
- Sträva efter att vara en god förebild utifrån vad yrket och anställningen kräver.
- Vara medveten om gränserna för den egna rollen och uppdraget.
- Ha ett professionellt förhållningsätt.

Arbetsvillkor:

- För anställning som Personligt Ombud utgår man från kollektivavtal Allmänna bestämmelser där, lönebestämmelser, semestervillkor, arbetstidsvillkor, arbetskyldighet och uppsägningstider återfinns. Och

som Personligt Ombud omfattas man också av arbetsmiljö- och ordningsregler.

- Normal arbetstid råder 07,30 – 16,15. Det tillämpas flextid utifrån lokalt kollektivavtal för Personliga Ombud.

10.Uppföljning

- Socialstyrelsen och Länsstyrelserna ansvarar för uppföljning av verksamheten med Personligt Ombud.
- Systemfel/brister rapporteras dels till Ledningsgruppen och dels till Länsstyrelsen som i sin tur ansvarar för årlig återrapportering till Socialstyrelsen. Socialstyrelsen samordnar även en beredningsgrupp med företrädare från de aktörer som berörs av verksamhet med Personligt Ombud. (Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Arbetsförmedlingen, Sveriges kommuner och Landsting, Länsstyrelsen, RSMH, Schizofreniförbundet, NSPH).